

*Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Jabłonce za 2021 rok*

Jablonka 2022

Spis treści

Wprowadzenie	3
Rozdział I Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce	4
1.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie	4
1.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi	5
Rozdział II System pomocy społecznej	8
2.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	8
2.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej.....	11
2.2.1. Praca socjalna	11
2.2.2. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym	12
2.2.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach	12
2.2.4. Kierowanie do ośrodków wsparcia	13
2.2.5. Inne świadczenia niepieniężne	14
Rozdział III Realizacja programów i projektów	14
3.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”	14
3.2. Realizacja projektu socjalnego „Teraz Seniorzy 2021”	15
3.3. Realizacja Programu Wspierania Rodziny Gminy Jabłonka na lata 2020-2022	16
3.4. Program „Karta Dużej Rodziny”	18
3.5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jabłonka na lata 2021-2025	19
Rozdział IV System świadczeń rodzinnych i wychowawczych.....	20
4.1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych	20
4.2. Świadczenia opiekuńcze.....	23
4.3. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.....	25
4.4. Świadczenie „Za życiem”	26
4.5. Świadczenie wychowawcze	27
4.6. Świadczenie „Dobry Start”	29
4.7. Żądanie wydania zaświadczenia do Programu Czyste Powietrze	29
4.8. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	29
4.8.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	30
Rozdział V Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	32
5.1. Stypendia szkolne	33
5.2. Zasiłki szkolne.....	33
Rozdział VI Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	34
Rozdział VII Bilans potrzeb i kierunki działań na 2022 rok	34

Wprowadzenie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce jest jednostką budżetową gminy, realizującą zadania własne oraz zadania zlecone w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy Jabłonka. Ośrodek został powołany Uchwałą Nr XIV/57/90 Gminnej Rady Narodowej w Jabłonce z dnia 26 kwietnia 1990 r. oraz utworzony Zarządzeniem Nr 3/90 Naczelnika Gminy Jabłonka w dniu 7 maja 1990 r. Ośrodek funkcjonuje na podstawie Uchwały Rady Gminy Jabłonka Nr XL/249/2009 z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce ze zm. /tj. Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 5115/ oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm./.

Działalność Ośrodka finansowana jest z budżetu gminy oraz dotacji z budżetu państwa.

Ośrodek realizuje zadania w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę o pomocy społecznej,
- ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawę o przeciwdziałaniu przemocy,
- ustawę o świadczeniach rodzinnych,
- ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawę o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawę o systemie oświaty,
- ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
- ustawę o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Sprawozdanie zawiera analizę budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce w 2021 roku oraz opis realizowanych zadań z wyłączeniem zagadnień dotyczących wspierania rodziny, które stanowi odrębne opracowanie.

Rozdział I Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jablonce

1.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie

Tabela 1. Plan finansowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Jablonce oraz jego wykonanie z podziałem na zadania własne gminy i zadania zlecone gminie w 2021 roku.

Zadanie	Plan	Wydatki	Stopień wykorzystania środków budżetowych (%)
Zadania własne gminy	1 932 292,82	1 727 326,06	89,39
<i>dofinansowane dotacją z budżetu państwa</i>	471 531,93	466 675,29	98,97
<i>finansowane z budżetu gminy</i>	1 460 760,89	1 260 650,77	86,30
Zadania zlecone gminie	32 013 145,13	31 947 310,51	99,79
<i>finansowane z budżetu państwa</i>	31 873 906,02	31 861 475,70	99,96
<i>dofinansowane z budżetu gminy</i>	139 239,11	85 834,81	61,65
Razem	33 945 437,95	33 674 636,57	99,20

Procentowy udział wydatków na realizację zadań OPS z uwzględnieniem źródeł ich finansowania w 2021 roku:

- środki z budżetu gminy **4%**
- środki z budżetu państwa **96%**

1.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi

Tabela 2. Wydatki poniesione na realizację świadczeń w 2021 roku.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Ogółem	Zadania własne gminy	Zadania zlecone gminie
85202	Pokrywanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej	240 888,87	240 888,87	-
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	8 699,81	8 699,81	-
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	114 756,70	114 756,70	-
85216	Zasiłki stałe	111 025,99	111 025,99	-
85230	Pomoc w zakresie dożywiania. Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	109 728,90	109 728,90	-
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	59 240,00	59 240,00	-
85501	Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci Program 500 +	25 000 600,49	-	25 000 600,49
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenia społeczne. Świadczenie „Za życiem”.	6 426 586,01	-	6 426 586,01
85504	Program „Dobry Start” 300+	1 200,00	-	1 200,00
85508	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych	54 670,32	54 670,32	-
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	26 621,10	-	26 621,10
Razem		32 154 018,19	699 010,59	31 455 007,60

Tabela 3. Wydatki poniesione na utrzymanie ośrodka i obsługę świadczeń w 2021 roku.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Ogółem	Zadania własne gminy	Zadania zlecone gminie
85219	Wydatki na utrzymanie ośrodka oraz obsługę świadczeń związanych z realizacją zadań własnych gminy	968 656,02	968 656,02	-
85501	Wydatki na obsługę świadczenia wychowawczego Program 500 +	233 415,92	-	233 415,92
85502	Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia „Za życiem”.	253 259,22	-	253 259,22
85503	Wydatki na obsługę Karty Dużej Rodziny	2 072,48	-	2 072,48
85504	Wydatki na obsługę Programu „Dobry Start” 300+, Wspieranie rodziny	63 214,74	59 659,45	3 555,29
Razem		1 520 618,38	1 028 315,47	492 302,91
w tym:				
Finansowane z budżetu gminy		960 354,13	874 519,32	85 834,81
Finansowane z budżetu państwa		560 264,25	153 796,15	406 468,10

Tabela 4. Struktura wydatków w 2021 roku.

Rodzaj wydatku	Kwota	Struktura wydatków (%)
Wydatki na udzielone świadczenia finansowane z budżetu państwa oraz budżetu gminy	32 154 018,19	95,48%
Wydatki na utrzymanie ośrodka oraz obsługę świadczeń finansowanych z budżetu państwa oraz budżetu gminy	1 520 618,38	4,52%
Razem	33 674 636,57	100%

Tabela 5. Wykonanie dochodów w 2021 roku.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Wykonanie (zł)
85202	Wpływy z tyt. zwrotów oraz odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej	12 426,67
85203	Wpływy z tyt. odpłatności za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy „BARKA”	9 568,61
85214	Wpływy z tyt. odpłatności za pobyt w schronisku	-
85214	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych zasiłków okresowych i celowych	-
85216	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych zasiłków stałych	422,56
85219	Wpływy z tyt. wynagrodzenia płatnika podatku od wynagrodzeń pracowników OPS	247,00
85228	Wpływy z tyt. odpłatności za usługi opiekuńcze	1 142,40
85501	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wraz z odsetkami	7 229,02
85502	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego	45 332,31
85502	Wpływy z tyt. zwrotów funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami oraz zaliczki alimentacyjnej wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych	123 486,22
85503	Wpływy z tyt. opłat za KDR	79,45
85504	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranego świadczenia Dobry Start wraz z odsetkami	311,45
Razem		200 245,69

Rozdział II System pomocy społecznej

W 2021 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, świadczeń niepieniężnych, usług opiekuńczych objęto łącznie 80 rodzin. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła 235. W 2021 roku 9 mieszkańców gminy przebywało w domach pomocy społecznej, gmina partycypowała w kosztach pobytu wszystkich tych osób.

W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało 605 decyzji administracyjnych, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej i niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego. Decyzji przyznających pomoc wydano 537. W 2021 roku kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio: dla osoby samotnie gospodarującej - 701 zł, dla osoby w rodzinie – 528 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce udzielał pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych. Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w roku 2021 było: ubóstwo (45 rodziny) oraz długotrwała lub ciężka choroba (36 rodzin).

2.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce w roku 2021 należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Tabela 6. Zasiłki stałe w 2021 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:	21	211	107 145,00	21	21
Dla osoby samotnie gospodarującej	21	211	107 145,00	21	21
Dla osoby pozostającej w rodzinie	0	0	0	0	0

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Tabela 7. Zasiłki okresowe w 2021 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe ogółem:	39	234	74 173,00	39	141
w tym:					
środki własne gminy			173,00	-	-
dotacja z budżetu państwa			74 000,00	-	-
w tym przyznane z powodu:					
bezrobocia	12	33	9 869,00	12	40
długotrwałej choroby	13	80	24 266,00	13	28
niepełnosprawności	5	24	2 410,00	5	17
innej przyczyny	19	97	37 628,00	19	90

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w domu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

Tabela 8. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe w 2021 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłki celowe ogółem:	32	55	20 580,00
w tym przyznane na:			
zakup żywności	0	0	0
pokrycie kosztów leków i leczenia	5	9	2 750,00
zakupu opału	17	23	8 200,00
zakupu odzieży i obuwia	6	6	1 700,00
na zaspokojenie innych potrzeb	0	0	0

Zasilek specjalny celowy	13	14	6 550,00
Zdarzenie losowe	3	3	9 000,00

W 2021 roku wzrosła liczba osób, którym przyznano świadczenia w formie zasiłków celowych w stosunku do 2020 roku.

2.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jablonce w 2021 roku należały:

- praca socjalna,
- usługi opiekuńcze,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- kierowanie do ośrodków wsparcia,

2.2.1. Praca socjalna

Praca socjalna na rzecz rodzin/osób realizowana jest przez pracowników socjalnych w ośmiu rejonach opiekuńczych:

- I i II rejon – Jabłonka
- III rejon – Chyżne
- IV rejon – Orawka
- V rejon – Lipnica Mała
- VI rejon – Podwilk
- VII rejon – Zubrzyca Dolna
- VIII rejon – Zubrzyca Górna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym jak również zapobiegania pogarszaniu się ich sytuacji. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie diagnozy, na podstawie której planowana jest praca z rodziną. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmocnienie potencjału osób i rodzin do przezwycięzania trudnych

sytuacji życiowych. Kluczowymi elementami pracy socjalnej są: relacja, komunikacja i motywowanie. Podstawą nawiązywania i budowania relacji, są w szczególności: zasada podmiotowości, zasada obiektywizmu, zasada poufności.

W 2021 roku pracą socjalną zostało objętych 129 rodzin, liczba osób w tych rodzinach wyniosła 372.

2.2.2. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym

Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie kontaktu z otoczeniem, podstawową opiekę higieniczną, a także przygotowanie posiłku lub dostarczanie posiłków do miejsca zamieszkania. Usługi opiekuńcze udzielane są osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi te dostosowane są do szczególnych potrzeb klientów.

W 2021 roku z usług opiekuńczych skorzystała 1 osoba.

Tabela 9. Dane statystyczne dotyczące osób korzystających z usług opiekuńczych w 2021 roku.

Liczba odbiorców usług	1	
w tym:	Kobiet	1
	mężczyzn	0
Liczba rodzin	1	
Liczba osób w rodzinach	1	

2.2.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach

Domy Pomocy Społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce wydał 2 nowe decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej, 1 decyzja została wygaszona w związku ze śmiercią osoby skierowanej. Na dzień 31 grudnia 2021 roku w domach pomocy społecznej przebywało 8 osób:

- 4 osoby w DPS na terenie powiatu nowotarskiego,
- 4 osoby w DPS poza terenem powiatu nowotarskiego.

Średnia miesięczna dopłata gminy dla jednego mieszkańca wynosiła 2691,86 zł.

W perspektywie ostatnich lat obserwuje się spadek liczby mieszkańców gminy korzystających z pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz wzrost liczby osób korzystających z pomocy w formie skierowania do domów pomocy społecznej.

2.2.4. Kierowanie do ośrodków wsparcia

Od 1 listopada 2011 roku w ramach realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej w Gminie Jablonka funkcjonuje ośrodek wsparcia – środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi - typ B, prowadzony przez organizację pozarządową Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jabłonce ul. Tetmajera 4.

Celem działalności środowiskowego domu samopomocy jest stworzenie warunków zapewniających uczestnikom zaspokajanie indywidualnych potrzeb społecznych, poznawczych, życiowych ukierunkowanych na podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia.

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi na rzecz osób, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Ośrodek wsparcia prowadzi indywidualne lub zespołowe treningi samoobsługi i treningi umiejętności społecznych, polegające na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Każdy z uczestników ma przygotowany indywidualny plan postępowania wspierająco - aktywizującego i na jego podstawie prowadzone są działania rozwijające podstawowe sprawności życiowe uczestników.

Decyzję o skierowaniu do ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, wydaje kierownik ośrodka pomocy społecznej.

Od dnia 01 czerwca 2021 r. zgodnie z art. 51b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobą z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.

Do 31 maja 2021 r. jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekraczał kwotę 300 % odpowiedniego kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ustalano odpłatność miesięczną za usługi świadczone przez Ośrodek Wsparcia w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie.

W 2021 roku z usług ww. ośrodka wsparcia korzystało 27 osób.

2.2.5. Inne świadczenia niepieniężne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom uprawnionym do pobierania zasiłku stałego (niepodlegającym i nieposiadającym tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego) jest opłacana składka na ubezpieczenie zdrowotne. W 2021 roku składki opłacono 17 osobom.

Rozdział III Realizacja programów i projektów

3.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”

Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023 jest wsparciem gminy w udzielaniu pomocy w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

W ramach programu realizowano zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt. 3 i pkt. 14 ustawy o pomocy społecznej tj. zapewnienie posiłku i dożywiania dzieci. Pomocy udzielano:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej;

- osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, a w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Świadczenia realizowano w formie:

- świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności
- posiłku.

Pomoc finansowana była ze środków własnych gminy (40%) oraz z dotacji Wojewody Małopolskiego (60%).

Tabela 10. Realizacja Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 roku.

Pomoc w formie zasiłku celowego					
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	z tego:	
				Środki własne	Dotacja
69	206	358	88 151,00	35 261,00	52 890,00
Pomoc w formie posiłku					
25	125	4 301	21 278,00	8 511,00	12 767,00
Koszt programu ogółem:				z tego:	
				Środki własne	Dotacja
109 429,00				43 772,00	65 657,00

3.2. Realizacja projektu socjalnego „Teraz Seniorzy 2021”

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce realizował projekt „Teraz Seniorzy 2021” finansowany ze środków własnych gminy (20%) oraz ze środków otrzymanych w ramach dotacji Wojewody Małopolskiego (80%). Celem projektu była integracja i aktywizacja seniorów z terenu gminy Jabłonka oraz przeciwdziałanie osamotnieniu i wykluczeniu społecznemu seniorów. Projekt skierowano dla mieszkańców Gminy Jabłonka w wieku powyżej 60 roku życia korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej, w szczególności dla osób samotnych i starszych.

W ramach realizowanego projektu organizowano spotkania na terenie Gminy Jabłonka, w trakcie których seniorzy uczestniczyli w warsztatach z psychologiem, informatykiem,

prawnikiem, ratownikiem medycznym, dietetykiem, funkcjonariuszem Policji, rehabilitantem, a także z gospodyniami z Koła Gospodyń Wiejskich w Podwilku. Zorganizowano również wycieczkę do Zakopanego oraz warsztaty pn. „Orawski opłatek” w Orawskim Parku Etnograficznym w Zubrzycy Górnej. Seniorzy brali udział w Małopolskim Przeglądzie Dorobku Artystycznego i Kulinarne Kół Gospodyń Wiejskich.

Zajęcia odbywały się cyklicznie, ale z powodu pandemii COVID 19 w niewielkich grupach i z zachowaniem reżimu sanitarnego. Seniorzy, którzy z obawy przed koronawirusem pozostali w domach byli objęci pracą socjalną. Łącznie pomocą objęto 55 osób.

3.3. Realizacja Programu Wspierania Rodziny Gminy Jablonka na lata 2020-2022

W związku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Uchwałą Nr XIX/154/2020 r. Rady Gminy Jablonka z dnia 17 kwietnia 2020 r. roku został przyjęty Program Wspierania Rodziny Gminy Jablonka na lata 2020-2022.

Głównym celem programu jest wspieranie rodziny w pełnieniu jej funkcji.

Cele szczegółowe to:

- Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz poprawa sytuacji bytowej i materialnej rodzin.

Działania zrealizowane w roku 2021: w ramach pomocy społecznej rodzinom udzielono pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych. Pomocy pozafinansowej udzielono w postaci posiłku – w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz w postaci żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (FEAD) a także pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia i zasiłki szkolne). Rodzinom udzielono również pomocy w formie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, zasiłku dla opiekuna, świadczenia „Za życiem” oraz świadczenia „Dobry Start”. Ponadto realizowano program Karta Dużej Rodziny. Zadania oraz rezultaty realizacji zadań zostały opisane w poszczególnych rozdziałach sprawozdania.

Członkowie rodzin skorzystali z pomocy w formie poradnictwa psychologicznego oraz socjalnego w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Punktu Konsultacyjnego działającego przy GKRPA - rezultaty realizacji zadań zostały opisane w sprawozdaniach: Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Asystent rodziny pracował z 13 rodzinami – rezultaty działań zostały opisane w sprawozdaniu rocznym z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Działania samopomocowe zrealizowano we współpracy z organizatorami Memoriału Grzegorza Wesołowskiego. Wśród dzieci z potrzebujących rodzin rozdysponowano zebrane podczas memoriału: zabawki, gry planszowe, puzzle, itp..

- Rozwój działań profilaktycznych na rzecz rodzin

Działania zrealizowane w roku 2021: w okresie sprawozdawczym zorganizowano zajęcia profilaktyczne, kampanie i konkursy dla uczniów z zakresu problemów cywilizacyjnych dotyczących rodzinę. Promowano aktywność fizyczną, wspierano organizację szkolnych zawodów sportowych. Zorganizowano letni wypoczynek dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i problemem przemocy. Wskaźniki realizacji zadań zostały opisane w sprawozdaniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W szkołach podstawowych zrealizowano szkolenia w ramach pedagogizacji rodziców - wskaźniki realizacji zadań zostały opisane w sprawozdaniu z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jabłonka na lata 2021-2025.

Wszelkie informacje na temat Programu Wspierania Rodziny Gminy Jabłonka na lata 2020-2022 były umieszczane i aktualizowane na stronie internetowej www.opsjablonka.pl

- Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Działania zrealizowane w roku 2021: w ramach podnoszenia kwalifikacji służb społecznych zorganizowano superwizję dla członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz specjalistyczne szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Odbyło się 6 spotkań, w których uczestniczyli: pracownicy socjalni, pedagodzy szkolni, kurator oraz dzielnicowy.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce współpracowali z Policją oraz instytucjami pomocy społecznej (PCPR, ROPS) na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

- Poprawa funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych.

Działania zrealizowane w roku 2021: Ośrodek Pomocy Społecznej w Jablonce zrealizował projekt socjalny „Teraz Seniorzy 2021”, świadczone również pomoc w formie usług opiekuńczych.

3.4. Program „Karta Dużej Rodziny”

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Powyższa forma wsparcia jest działaniem ogólnopolskim realizowanym od 16 czerwca 2014 roku. Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Od 1 stycznia 2019 roku prawo do karty mają również rodzice co najmniej trójki dzieci bez względu na ich wiek. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karty wydawane są w formie tradycyjnej i w formie elektronicznej. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w 2021 roku wyniosła 543.

Tabela 11. Liczba wniosków o przyznanie Kart Dużej Rodziny w 2021 roku.

Liczba Kart Dużej Rodziny	
Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny	179
z tego:	
Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców	67
Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną	73
Liczba wniosków o uzupełnienie rodziny wielodzietnej	14

Zadanie finansowane jest ze środków budżetu państwa.

3.5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jablonek na lata 2021-2025

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym w 2021 r. pracownicy Ośrodka realizowali Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jablonek. Założeniem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc. Zarządzeniem Wójta Gminy Jablonek w 2019 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą. Obsługę - organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2021 roku odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W okresie sprawozdawczym do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Jabłonce wpłynęło 45 „Niebieskich Kart”. Zespół Interdyscyplinarny powołał 40 grup roboczych w celu rozwiązania problemów wynikających z przemocy. Do kierowania ich pracami wyznaczeni zostali pracownicy socjalni. W pracach grup roboczych uczestniczyli przede wszystkim pracownicy socjalni, dzielnicowi, członkowie GKRPA oraz pedagodzy szkolni. Odrębne posiedzenia odbywały się w obecności osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz osób, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc. Podczas spotkań grup roboczych podejmowane były działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą. Wspólna wymiana doświadczeń i spostrzeżeń pozwoliła podjąć szersze działania pomocowe. Prace były prowadzone z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego.

Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, a także wsparcia emocjonalnego. W Ośrodku działa punkt informacji, wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą. W punkcie pomocy udzielał psycholog oraz pracownicy socjalni.

Celem zwrócenia uwagi na problem przemocy w rodzinie i uwrażliwienie mieszkańców Gminy na zjawisko przemocy Zespół Interdyscyplinarny zainicjował lokalną kampanię informacyjno-edukacyjną pt „Zatrzymać przemoc – niech się wstydy ten, kto ją

stosuje”. W ramach kampanii zakupiono i rozpowszechniono materiały informacyjno-edukacyjne. Szkoły na terenie Gminy Jablonek realizowały liczne programy i projekty profilaktyczne, w których uczestniczyli uczniowie. Działaniami profilaktycznymi zostali objęci również rodzice. W ramach działań informacyjnych odbyła się debata z mieszkańcami Gminy Jablonek, w trakcie której szczególną uwagę zwrócono na przemoc wobec osób starszych.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach podnoszenia kwalifikacji uczestniczyli w superwizji oraz w szkoleniach specjalistycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Rozdział IV System świadczeń rodzinnych i wychowawczych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jablonce - Sekcja Świadczeń Rodzinnych realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- zasiłek dla opiekuna (świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13).

4.1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie, która faktycznie opiekuje się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);
- 3) osobie uczącej się (tj. osobie pełnoletniej uczącej się niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł.

Tabela 12. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacone w 2021 roku.

Rodzaje świadczeń	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia	
Zasiłki rodzinne z dodatkami, w tym:	27 053	2 991 996,01	-	
Zasiłki rodzinne	17 271	1 947 649,16	95 zł na dziecko w wieku 0-5 r.ż. 124 zł na dziecko w wieku > 5-18 r.ż. 135 zł na dziecko w wieku > 18-24 r.ż.	
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:	9 782	1 044 346,85	-	
z tytułu:	urodzenia dziecka	119	83 185,81	1000 zł
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	548	205 853,05	400 zł
	samotnego wychowywania dziecka	466	87 258,17	193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł, 273 zł w przypadku dziecka niepełnosprawnego, nie więcej niż 546 zł.
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	459	46 030,54	90 zł na dziecko do 5 roku życia 110 zł na dziecko > 5 roku życia
	rozpoczęcia roku szkolnego	1797	96 909,27	100 zł na dziecko raz w roku
	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	2401	159 518,24	113 zł – na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła 69 zł - na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła
	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3992	365 591,77	95 zł
Zasiłki rodzinne z dodatkami przyznawane w ramach koordynacji	2106	259 399,00	Decyzje wydane z upoważnienia Wojewody Małopolskiego	

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje w związku z urodzeniem się żywego dziecka w wysokości 1 000 zł. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00 zł.

Tabela 13. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacona w 2021 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	170	170 000,00	1 000 zł

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia 1 stycznia 2016 roku osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- 1) porodu;

- 2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia;
- 3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia.

Tabela 14. Świadczenie rodzicielskie wypłacone w 2021 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Świadczenie rodzicielskie	344	307 542,90	1 000 zł

4.2. Świadczenia opiekuńcze

Wśród świadczeń opiekuńczych wypłacanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jablonce wyróżniamy:

- świadczenie pielęgnacyjne;
- zasiłek pielęgnacyjny;
- specjalny zasiłek opiekuńczy;
- zasiłek dla opiekuna.

Tabela 15. Świadczenia opiekuńcze wypłacone w 2021 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób/ liczba świadczeń	Wysokość świadczenia	Kwota świadczeń (zł)	Osoba uprawniona
Zasiłek pielęgnacyjny	301/3528	215,84 zł	761 024,31	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niepełnosprawne dziecko, ➤ Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, ➤ Osoba, która ukończyła 75 lat, ➤ Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia legitymująca się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności jeżeli

				niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 r.ż.
Świadczenie pielęgnacyjne	66/724	1971,00 zł	1 421 171,10	<p>Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> > matce bądź ojcu dziecka, > faktycznemu opiekunowi dziecka, > osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, > innym osobom, na których - zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego - ciąży obowiązek alimentacyjny (z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności). <p>Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - nie ma faktycznego opiekuna dziecka ani osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub legitymują się one orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. <ul style="list-style-type: none"> > wyłącznie rodzicom lub opiekunom dzieci z niepełnosprawnością powstałą do 18 roku życia lub do 25 roku życia - w przypadku gdy dziecko było w trakcie nauki.
Specjalny zasiłek opiekuńczy	34/362	620,00 zł	222 808,80	<ul style="list-style-type: none"> > Każda osoba, na której zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny - by go otrzymywać, osoba ta musi zrezygnować z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się: <ul style="list-style-type: none"> - orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub

				- orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego, codziennego współdziałania opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji. ➤ Osobie, której łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.
Zasiłek dla opiekuna	7/73	620,00 zł	44 880	Osoba, której z dniem 01.07.2013r. wygaszono prawo do świadczeń pielęgnacyjnych. W sprawie zasiłku dla opiekuna organ wszczął postępowanie na wniosek strony, złożony jednak nie później, niż w terminie do 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

4.3. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Za osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.) opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe po spełnieniu warunków ustawowych, a także zdrowotne (ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.).

Tabela 16. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w 2021 roku.

Rodzaj składki	Kwota świadczeń (zł)
Składka na ubezpieczenie społeczne	280 690,00 (ZUS) 25 102,00 (KRUS)
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	26 621,00

4.4. Świadczenie „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Rodzina jest uprawniona do poradnictwa w zakresie: przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Na wniosek rodziny tego typu wsparcie koordynowane jest przez asystenta rodziny.

Tabela 17. Świadczenie „Za życie” wypłacone w 2021 roku.

Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
4	16 000,00

Przez cały okres sprawozdawczy Sekcja prowadziła także postępowania w zakresie weryfikacji prawa do świadczeń rodzinnych przyznanych decyzją ostateczną. Efektem tych działań było prowadzenie postępowań w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Tabela 18. Odzyskane w 2021 roku nienależnie pobrane świadczenia.

Organ wydający decyzję zwrotną	Kwota odzyskanych świadczeń (zł) (bez odsetek)
Na podstawie decyzji wydanych z up. Wojewody Małopolskiego	9 108,00
Na podstawie decyzji wydanych z up. Wójta (dot. lat ubiegłych i bieżącego)	36 041,00
Razem:	45 149,00

4.5. Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze przysługuje od dnia 1 kwietnia 2016 roku matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Przysługuje ono do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia, w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje:

- matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca,
- opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu opiekuna faktycznego,
- opiekunowi prawnemu dziecka,
- dyrektorowi domu pomocy społecznej;

bez względu na dochód rodziny.

Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane jest w formie informacji. Odmowa przyznania świadczenia wychowawczego, uchylenie lub zmiana świadczenia wychowawczego wydawane są w formie decyzji.

Tabela 19. Dane statystyczne dotyczące realizacji świadczeń wychowawczych w 2021 roku.

Liczba zarejestrowanych wniosków		2560
w tym:	w formie papierowej	1651
	w formie elektronicznej	909
Liczba wniosków przekazanych do Małopolskiego Urzędu w Krakowie w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego		687
Liczba wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia/umorzenie		0/14
Liczba wydanych decyzji/informacji z up. Wójta Gminy Jablönka		1671

w tym:	przyznających prawo do świadczenia wychowawczego	1647
	odmawiających prawo do świadczenia wychowawczego	24
	stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze	0
Liczba decyzji/ informacji wydanych z up. Wojewody Małopolskiego		1211
w tym:	przyznających prawo do świadczenia wychowawcze	1116
	odmawiających prawa do świadczenia wychowawczego	95
Liczba odwołań przekazanych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego		1

Tabela 20. Świadczenia wychowawcze wypłacone w 2021 roku.

Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci, na które przyznano świadczenie	Kwota świadczeń wypłaconych (pomniejszonych o zwrot nienależnie pobranych świadczeń) (zł)
50 381	2 357	4408	25 000 600,49

W 2021 roku weszła w życie Ustawa z dnia 17 września 2021r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021r. poz. 1981) zgodnie z którą od 1 stycznia 2022r. ustalanie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata została przeniesiona z gmin do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Od 1 stycznia 2022 r. ZUS stopniowo przejmuje program "Rodzina 500+". Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. do zakończenia postępowania będą realizowane przez gminy. Samorządy kontynuują wypłacanie świadczeń wychowawczych przyznanych przed 1 stycznia 2022 r. do końca okresu, na jaki zostały przyznane, tj. do 31 maja 2022 r.

4.6. Świadczenie „Dobry Start”

Od 1 lipca 2021r. zgodnie z wprowadzonymi zmianami do rządowego programu "Dobry start" zmieniły się zasady naboru wniosków o przyznanie świadczenia dobry start.

W roku szkolnym 2021/2022 świadczenie dobry start przyznawał i wypłacał Zakład Ubezpieczeń Społecznych - w miejsce gminnych i powiatowych organów właściwych.

W styczniu 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce - Sekcja Świadczeń Rodzinnych wypłacił zaległe świadczenia „Dobry start” dla dwóch osób z wniosków złożonych w roku 2020.

Tabela 21. Świadczenie „Dobry Start” wypłacone w 2021 roku.

Liczba wniosków	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
2	4	1 200,00

4.7. Żądanie wydania zaświadczenia do Programu Czyste Powietrze

Od lutego 2021 r. pracownicy Ośrodka z up. Wójta gminy realizują zadanie, o którym mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska tj. prowadzenie postępowań w sprawach wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego oraz do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

O wydanie zaświadczenia może ubiegać się osoba fizyczna, właściciel i współwłaściciel domu mieszkalnego jednorodzinne.

W roku 2021 wydano 113 zaświadczeń, 3 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia w związku z brakami formalnymi.

4.8. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole

wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł.

W 2021 roku wpłynęło 27 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 27 przypadkach postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji przyznającej świadczenie. Wyplacono 469 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 196 109,21 zł.

Tabela 22. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacone w 2021 roku.

Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
39	469	196 109,21

W trakcie wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego weryfikowano uprawnienie do dalszego pobierania świadczeń w przypadku zmiany w sytuacji rodziny mających wpływ na prawo do świadczeń (np. uzyskanie, utrata dochodu, zmiana liczby członków rodziny, skuteczność egzekucji, przerwanie nauki przez pełnoletniego uprawnionego).

4.8.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2021 prowadzono postępowanie wobec 20 dłużników. Postępowanie to inicjowane jest na wniosek osoby uprawnionej w przypadku bezskuteczności egzekucji lub organu właściwego wierzyciela w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Postępowanie to ma na celu zmobilizowanie dłużnika alimentacyjnego do regulowania należności alimentacyjnych. Polega ono na współpracy organu właściwego dłużnika, organu właściwego wierzyciela, komorników sądowych oraz

takich instytucji jak: policja, starostwo powiatowe, właściwe prokuratury, powiatowe urzędy pracy.

Tabela 23. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2021 roku.

Rodzaj działania	Liczba podjętych działań
Przeprowadzenie wywiadu oraz odebranie oświadczenia majątkowego	4
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz świadczenia majątkowego	6
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy	4
Informowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	1
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	2
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	4
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny	5
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	2
Wystąpienie o zwrot zatrzymanego prawa jazdy	0

Złożenie wniosków do prokuratury oraz do starosty o zatrzymanie prawa jazdy następowało po uprzednim wydaniu decyzji kończącej postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, po wystąpieniu jednej z okoliczności przewidzianych przez ustawodawcę. Ponadto, przed skierowaniem wniosku o zatrzymanie prawa jazdy konieczne było uzyskanie potwierdzenia z centralnej ewidencji kierowców, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami.

W sytuacji, gdy działania były podejmowane w wyniku kolejnego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a na podstawie wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego ustalono, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku, gdy dłużnik uniemożliwił przeprowadzenie tego wywiadu lub

odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, nie informowano o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika ani nie wszczynano postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostawała w mocy.

O podjętych działaniach oraz o ich efektach organ właściwy dłużnika informował organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego.

Kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła w 2021 roku łącznie 116 060,73 zł (na spłatę należności głównej zaliczono kwotę 66 800,76 zł, natomiast na spłatę odsetek kwotę 49 259,97 zł). Na dochody budżetu państwa przekazano 89 340,41 zł, na dochody własne gminy wierzyciela – 26 720,32 zł.

Ponadto obowiązkiem pracowników sekcji było zgłaszanie dłużników alimentacyjnych, do biur informacji gospodarczej, oraz aktualizowanie danych po zmianie wysokości zaległości (zmniejszenie długu po wpłatach dokonanych przez dłużnika, zwiększenie po wypłatach świadczeń z funduszu).

Rozdział V Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

W 2021 roku na podstawie ustawy o systemie oświaty oraz Uchwały Nr XXXVI/272/2017 Rady Gminy Jablonka z dnia 30 sierpnia 2017 roku w sprawie Regulaminu udzielenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów szkół zamieszkałych na terenie Gminy Jablonka, Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania polegające na przyznawaniu uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych. Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych i zasiłku szkolnego jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym (stypendia szkolne i zasiłek szkolny) przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,

wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki (zgodnie z art. 90 b ustawy o systemie oświaty).

5.1. Stypendia szkolne

Stypendium szkolne ukierunkowane jest na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych jak również na pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym, w szczególności na zakup podręczników, stroju sportowego oraz innych przedmiotów ściśle związanych z procesem edukacji w szkole, do której uczęszcza uczeń. Wszystkie wydatki muszą być udokumentowane rachunkami bądź fakturami imiennymi. Stypendia szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów (kryterium dochodowe nie przekracza 528,00 zł na osobę w rodzinie), w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

5.2. Zasiłki szkolne

Zasiłek szkolny jest udzielany uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego powodującego przejściowo znaczne pogorszenie sytuacji materialnej, w tym w szczególności: śmierci rodzica lub prawnego opiekuna, klęski żywiołowej (pożaru, zalania lub innego żywiołu), długotrwałej choroby ucznia, rodzica lub prawnych opiekunów, utraty mienia: podręczników, wyposażenia szkolnego, sprzętu sportowego i innego związanego z edukacją oraz innych szczególnych okoliczności.

Tabela 24. Pomoc w formie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2021 r.

Rodzaj zasiłku	Liczba osób	Kwota świadczeń	z tego:	
			Środki własne	Dotacja
Stypendium szkolne	81	57 420,00	5 742,00	51 678,00
Zasiłek szkolny	6	1 820,00	182,00	1 638,00

Rozdział VI Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce współpracuje z organizacjami pozarządowymi dystrybuującymi żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). W 2021 roku z w/w pomocy skorzystało 80 rodzin, w tym 222 osoby.

Pomoc żywnościowa w ramach FEAD w znaczący sposób przyczynia się do poszerzenia zakresu pomocy dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Rozdział VII Bilans potrzeb i kierunki działań na 2022 rok

- Realizacja zadań wynikających z „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030”.
- Realizacja „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jablonek na lata 2021-2025”.
- Realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny na lata 2020-2022.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w szczególności realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej, kierowanie osób niepełnosprawnych do Środowiskowego Domu Samopomocy w Jabłonce.
- Realizacja projektu socjalnego „Teraz Seniorzy 2022”.
- Współorganizacja świątecznej zbiórki żywności dla najuboższych w ramach działań Gminnego Komitetu Pomocy Potrzebującym.